

SZŰCS BANDI KÖNYVE – DR. SZŰCS ENDRE ÉPÍTÉSZETE A MÉRMŰ STÚDIÓ ÖLELÉSÉBEN

Szöveg: Harmath-Gyetyay Enikő

Dr. Szűcs Endre életének nyolcvanadik évében idén nyáron megtért Teremtőjéhez. Így az ősszel megjelenő kötet: *Szűcs Bandi könyve* még különösebb jelentőséget nyer. A Káli-medence Környezetvédelmi Társaság kiadásában megvalósuló könyv a korábbi tanítvánnyal, utóbb munkatárssal, Tóth Péterrel közösen jegyzett tanulmányra épül, annak anyagát gazdagítja tovább. Ennek megfelelően műfaját sem egyszerű meghatározni: életműkötet, helyenként már-már tudományos igényű tanulmányok besúrásával, albumhoz méltó fotókkal, személyes hangvételű önéletrészekkel.

A kötet sokrétűsége ugyanakkor magától értetődő is, tekintettel dr. Szűcs Endre munkásságának szerteágazó voltára. A könyv Dévényi Sándor DLA bevezetőjét követően két főbb részre tagolható: az első szakasza Szűcs Bandi személyes útját mutatja be a Mérmű Stúdió létrejöttéig, a további fejezetek az életmű különböző területeit taglalják a műemlékektől a Balaton-felvidéken és Gyimeseken át a tanítváni körig.

Dr. Szűcs Endre magával ragadó, mesélő stílusban írja le, hogy a Vas megyei gyerekkor, a Budapesten átélt forradalom, az erdélyi utak hogyan vezettek el a magyarság, a népi hagyomány, a táji és tárgyi kultúra

„Igen, a régi korok falusi építészete is népművészet, olyan, mint a kerámiaink, varrottasaink, szőtteseink, pásztorfaragásaink, népdalaink, népmeséink, népi játékaink és népköltészetünk. Meg kell próbálnunk az építészettől is költészetet, játékosságot varázsolni, és ellenállni a múltó világdivatok hívságainak.

Én ezt megpróbáltam.”

(Dr. Szűcs Endre: *Ars Poetica* – részlet)

elemi szeretetéhez. Mindez komoly ellentmondásban állt a Műegyetemen akkoriban tanított Bauhaus építészettel – mely ellentmondás feloldásában Pogány Frigyes és Makovecz Imre megismerése jelentett kapaszkodót. Az egyetem befejezését követően magától értetődő volt a műemlékes pályakezdés, és ennek vonzataként a tudományos munka: Budapest, majd a történelmi Magyarország festett üveglakainak kutatása, számbevétele.

A Balaton-felvidékhez való személyes kötődés élethosszig tartó munkálkodást hozott magával: préházról préházra, házról házra megvívott harcra a helyi hagyományok megismertetéséért, megszerettetéséért, megőrzéséért. A vonatkozó fejezet több mint ötven megmentett, átalakított vagy újonnan épült házat mutat be gazdag képanyaggal, kézi rajzokkal, hosszabb-rövidebb leírásokkal, munkatársak és tanítványok egész sorával, egészen a 2017-es visszavonulá-

1 Dr. Szűcs Endre – Tóth Péter DLA: *Az építészettől mint a népművészet megőrzése, és továbbélésének lehetőségei a Balaton-felvidéken a Mérmű Stúdió ölelésében.*

sig. Szorosan kötődik a Balaton-felvidéki munkákhoz a külön fejezetben tárgyalt fűtőművek és vakolathímek műfaja, ezek hatása a családon belüli pályaválasztásokra. Rövid fejezet tér ki Szűcs Bandi csillagaira, a szakralitásra. Átlépünk a határon Gyimesbe, betekintünk az Erdélyben végzett értékmentő munkába, megismerjük az erdélyi boronaházak és a Balaton-felvidék kőből épült házai közötti alapvető különbségeket, a Boros-pataka mentén épült „skanzen”-t. A kötet utolsó részében esik szó a tanítványokról, a Kós Károly Egyesülés vándorairól, a közös életről – mert esetükben nem csak munkakapcsolatról volt szó. Életképeken, egykori tanítványok szövegein át látjuk itt

Szűcs Bandit, a mestert. Végül a lényegre törő életrajzot követően tételesen is számba vehetjük a munkásságot, amely száraz, tényszerű megfogalmazásában is lenyűgöző. A kötet gazdag és látványos képanyaga, dr. Szűcs Endre történetei magától értetődően mutatják be az olvasónak a helyénvaló építészettől, a múlt értékeinek jelenben való relevanciáját, egy „szerény robotos” – ahogy az építész *Ars Poeticájában* hivatkozik magára – költészetének dallamát. Szűcs Bandi könyve méltó tisztelgés egy példamutató életmű előtt.

Kiadó: Káli-medence Környezetvédelmi Társaság, 2023
Írta: Dr. Szűcs Endre és Tóth Péter DLA
Szerkesztette: Lugosi Ágnes
125 oldal, színes

ÚJJÁÉLED A NOMÁD NEMZEDÉKEK HÁZA TOKAJBAN

Szent Iván napján, június 24-én ünnepélyes megemlékezés keretében került sor Makovecz Imre egy évvel korábban felégetett tokaji pavilonjának új alapkövetésére a Táncsics Mihály utca 2. szám alatt. Az esemény a Magyar Művészeti Akadémia miskolci regionális munkacsoportja, a Makovecz Imre Alapítvány, a Tokaji Pap Miklós Népfőiskola és Tokaj Város Önkormányzata rendezésében zajlott. Köszöntőt mondott Bodonyi Csaba építész, az MMA alapító és rendes tagja, a regionális munkacsoport vezetője, dr. Koncz Zsófia országgyűlési képviselő, miniszterhelyettes; megemlékezett Zelnik József néprajzkutató, az MMA alapító és rendes tagja, és Makovecz Pál, a Makovecz Imre Alapítvány kuratóriumának elnöke. A pavilon újjáépítése Csernyus Lőrinc építész tervei alapján, kalács keretében zajlik, és az építők szándéka szerint a jövőben egy összművészeti nyári szabadegyetem helyszínévé válik, eredeti funkcióját újra betöltve.

DÉVÉNYI SÁNDOR KITÜNTETÉST KAPOTT AUGUSZTUS 20-A ALKALMÁBÓL

Dévényi Sándor DLA, a nemzet művésze, Kossuth-, Ybl Miklós- és Pro Architectura díjas építészmérnök, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusa, és nem utolsósorban lapunk főszerkesztője kimagasló szakmai munkája elismeréseként Magyar Érdemrend parancsnoki kereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült. Gratulálunk a kitüntetéshez!

LÉLEKJELENLÉT

RUDOLF MIHÁLY ÉPÍTÉSZ
ÉS ÚJÍTÁRSAI TÁRLATA

RUDOLF MIHÁLY KIÁLLÍTÁSA

Rudolf Mihály építész és újítársainak kiállítása 2023. szeptember 6-án nyílt meg a Pesti Vigadóban. Köszöntőt mondott Ferencz István Kossuth-díjas építész, a kiállítást megnyitotta Bodonyi Csaba Ybl- és Széchenyi-díjas építész, és tárlatvezetést tartott Sulyok Miklós művészettörténész, a kiállítás kurátora.

A kiállítás kísérő rendezvényei:

1. *Miskolci Építész Műhely kerekasztal-beszélgetés*,
2023. szeptember 5.

2. *Templomépítészet – Szent Mihály-vonal*,
2023. szeptember 29., 17.00 óra

3. *Templomépítészet – Reformáció*,
2023. október 27., 17.00 óra.

Az előadások a kiállítás helyszínén, előzetes regisztráció után látogathatóak. A kiállítás október 29-ig tekinthető meg.